

paa, Nørrebro, et Huus; til, hvis Opførelse, der i sin Tid er givet Tilladelse; til, dette, Huus er der opført i det Gaard en, Retirade, men da der ikke er særlig Tilladelse til Retiradens Opførelse, forlanger man denne taget bort, medens Huset heldigvis ikke kan røres. Den almindelige Regel, at „hvovt Ufselet faaer, befemmer ogsaa Grimen“, gjælder, saaledes, ikke, i dette Forhold; Bygningen selv kan man ikke røre, men dens nødvendige Akpendix har ikke en særlig Tilladelse, og saa forlanges det nedrevet. Den Slags Tilstande kan, imidlertid, ikke, beværes i København. Saalænge de gamle Forhold staae nogenlunde klart i Bevidstheden, kan det gaae, men naar en Tid, maasses en „Ences-Mary“, er gaaet, da kan det ikke holde sig. Det ligger i Statens største Interesse at bringe det dertil, at ligesom den paa een Gang er bleven færdig med, Københavns Commune, skulde den paa een Gang blive færdig med de private Grundejere. Det vil være i Statens Fordeel at sige: Kom paa een Gang og køb Byggefriheden, og lad det saa være afgjort med det Samme. Dette er nu umuligt paa Grund af Taxationen.

Jeg er hermed færdig med min Udvikling og beder det ærede Thing udfylde, at den har taget saa lang Tid. Det ligger da deri, at jeg har søgt at samle Alt, hvad der berører Forholdet under Lov. Jeg har ikke tidligere villet benytte andre Midler, som stode til min Raadighed, for at bringe den her udviklede Anskuelse frem. Jeg har ønsket, at det skulde være Folkethinget, som har vedtaget Loven, der ogsaa kom til at afgjøre, hvorvidt de Klager, der nu ere fremførte gjennem min Mund, ere berettigede. Det er en Selvfølge, at jeg ikke forlanger, at Nogen uden videre skal tage min Fremstilling af Sagen for at være den rette og sande. Jeg har kun villet benytte den første Leilighed til at modstige og belyse den høitæredes Ministers Fremstilling i Subberetningen. Jeg har ønsket, at der kunde foreligge det eventuelle Udvalg ved Siden af og i Modsetning til den høitæredes Rigsministers Subberetning, et saa fuldstændigt Materiale, som jeg har været istand til at samle til den Undersøgelse, det vil have at anstille

for at træffe det Rette. Jeg maa overfor den høitæredes Rigsminister gjøre ormærksom paa, at Spørgsmaalet virkelig endnu har „praktisk Betydning“. Den høitæredes Rigsminister meente forleden, at Sagen ikke havde nogen praktisk Betydning for Rigsdagen; men den har en saadan Betydning selv om det maatte vise sig, at intet Ansvar er at gjøre gjældende imod Regjeringen for den Maade, hvorpaa den ifølge Lovens Bestemmelser har disponeret over de store Eiendomme, som have tilhørt Staten, kan der meget vel endnu blive Tale om praktiske Foranstaltninger, baade for at hævde de af Ministeren tilfidesatte Forudsætninger om Behandlingen af Bygnings-Reverserne og for at aabne Udveie til en Forandring af den stedfundne Taxation til Værdiforøgelse, som Lovens af 1867 ikke giver Afgang til at faae forandret. Udvalgets Fleertal udtalte i förrige Samling, at den anstaae det for bedst at give Taxationscommissionen aldeles frie Hænder til at anstaae Værdiforøgelsen „efter alle de foreliggende Omstændigheder“; thi, sagde den, „Commissionens Sammenfætning borger for, at Statens Interesse ikke herved vil blive tilfidesat, og paa den anden Side har man i Distrikterne eller ialfald med saamange Grundejere som mulig en Garanti mod overdrevne Burberetninger“. Denne Forudsætning er imidlertid flaaet fuldstændig feil, idet man har forlangt af de Private for en Byggefrihed alene fire Gange saameget, som man har forlangt af Kommunen for Grund- og Byggefrihed til sammen. Paa denne Basis kan ingen Overenskomst ventes sluttet. Det er derfor min Tro, at hvis der skal komme Noget for Statskassen Fordeelsagtigt ud af den Side af Sagen, hvorved jeg har dvælet udførligt, saa maa det Udvalg, hvis Nedsættelse jeg har tilladt mig, at anbefale Thinget, gaae ind paa en Underfølgelse af denne Sag, en Undersøgelse af, hvad der kan gjøres for at bringe Spørgsmaalene om Expropriation, Reverser og Værdiforøgelse i en saadan Form, at Forudsætningerne for Lovens af 1867 virkelig fyldestgøres, medens de nu ere tilfidesatte, og for at Staten kan oppebære en Indtægt af de private Grundejere.